

**Міжнародна науково-
практична конференція**

.....
**International scientific
and practical conference**

**9 листопада 2025 р.
м. Дніпро, Україна**
.....
**November 9, 2025
Dnipro, Ukraine**

**Актуальні проблеми науки та
освіти в умовах сучасних викликів**

.....
**Current issues of science and education
in the context of modern challenges**

Актуальні проблеми науки та освіти в умовах сучасних викликів : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (м. Дніпро, 9 листопада 2025 р.). Research Europe, 2025. 178 с.

До збірника ввійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми науки та освіти в умовах сучасних викликів”, яка відбулася 9 листопада 2025 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Матеріали конференції опубліковані мовою оригіналу та в обсязі, наданому авторами. Збірник відформатовано та підготовлено до публікації в уніфікованому стилі без змін змісту окремих тез доповідей. Автори несуть повну відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації, поданої в їхніх матеріалах.

Відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”, при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов’язковим.

**Research
Europe.org**

IHRC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© Міжнародний гуманітарний
дослідницький центр, 2025
© Research Europe, 2025

Шумило М. Ю.

Нові педагогічні тенденції в медичній освіті. 40

Яненко І. Г.

Цифрова модернізація освіти у контексті
реструктуризації глобальної економіки. 43

СЕКЦІЯ 3. ВИЩА ОСВІТА

.

SECTION 3. HIGHER EDUCATION

Білецька М. В., Підварко Т. О.

Формування медіакомпетентності майбутнього
вчителя музичного мистецтва засобами інноваційних
форм музичного виконавства. 47

Гагіна Н. В., Лось О. В.

Soft skills у системі професійної
підготовки майбутніх перекладачів. 49

Гладюк Т. В.

Удосконалення природничої підготовки майбутніх фахівців
дошкільної і початкової освіти в умовах сьогодення. 52

Зінченко Н. О., Штепа О. О., Перун С. В.

Значення історичної освіти у формуванні критичного
мислення здобувачів закладу вищої освіти. 55

Кіблик Д., Хилько Л.

Гарантування соціальних прав працівників освіти. 60

Мельник Т. П.

Українська мова в сучасній освіті й науці:
проблеми та перспективи розвитку. 64

СЕКЦІЯ 4. ТОЧНІ ТА ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

.

SECTION 4. EXACT AND NATURAL SCIENCES

Коломієць І. В., Котягіна Л. С., Черненко С. В.

Екстракція біологічно активних
речовин з рослин Черкащини. 67

Савченко А. Р., Костріков С. В.

Велосипедна урбаністика як складова
сталого міського розвитку: кейс Львова. 72

Гладюк Т. В.,

УДК 378.14

канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки і
методики початкової та дошкільної освіти,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира
Гнатюка, м. Тернопіль

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИРОДНИЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти і Державного стандарту початкової освіти педагоги вирішують завдання формування у дітей природничо-екологічної компетентності. Це потребує від фахівців відповідних природничо-наукових знань, умінь і навичок, здатності використовувати їх на практиці. Отже, значущість природничих дисциплін у підготовці майбутніх учителів і вихователів закладів дошкільної освіти є беззаперечною.

На важливості природничої освіти здобувачів вищої освіти вказують у своїх працях дослідники П. Дячук П., О. Пинзеник, І. Стахова, І. Тимофєєва та інші.

Природничо-екологічна освіта розглядається як один із засобів розв'язання проблем глобальної екологічної кризи, боротьби з "людським невіглаством та байдужістю", що її спричинили [4, с. 70]. Дошкільний вік і молодший шкільний вік є сенситивними періодами у становленні особистості, а отже, засвоєні дітьми у ці періоди природничі знання стають основою для формування ціннісних орієнтацій, природовідповідної поведінки. Розуміння цінності природи, бажання берегти і примножувати її багатства, які формуються у дітей закладів дошкільної освіти і учнів початкової школи, у майбутньому дадуть змогу подолати людям катастрофічні наслідки військової агресії в Україні, ліквідація яких здійснюватиметься протягом десятків років [4, с. 71]. А отже, вихователі і вчителі повинні бути компетентні в галузі природничих наук, усвідомлювати їх практичну значущість для стійкого розвитку, володіти сучасними технологіями навчання дітей.

Т. Засєкіна розглядає компетентність педагога у галузі природничих наук як інтегровану характеристику "якостей фахівця, що відображає рівень його фундаментальних природничо-наукових знань, природничо-науковий світогляд, ціннісні орієнтації, досвід пізнавальної та практичної діяльності достатній для здійснення професійної діяльності" [2, с. 344].

Враховуючи вищезазначене, здобувачі вищої освіти під час вивчення природничих дисциплін мають:

- оволодіти системою природничо-наукових знань (астрономічних, географічних, біологічних, екологічних), усвідомити виховний потенціал природничих наук;
- набутти практичних умінь і навичок, які необхідні для розв'язання професійних завдань: ознайомлення дітей дошкільного віку і молодших школярів з природним довкіллям, формування у них природничо-екологічної компетентності, ціннісних екологічних орієнтацій, уявлень про необхідність гармонізації відносин у системі "людина-суспільство-природа" для збереження та стабільності життя на планеті Земля.
- бути готовими до самоосвіти і удосконалення природничо-наукових знань й умінь упродовж усього життя.

Природнича підготовка майбутніх фахівців у галузі дошкільної та початкової освіти спрямована також на усвідомлення ними природничо-наукової картини світу; формування екологічної культури; розвиток креативного мислення, спостережливості, самостійності, пізнавального інтересу до пізнання природи. Вона потребує в умовах євроінтеграції модернізації змісту, форм організації освітнього процесу, упровадження освітніх інновацій та технологій [1, с. 244].

На основі аналізу літературних джерел визначено шляхи удосконалення природничої підготовки майбутніх фахівців у галузі дошкільної та початкової освіти:

- оновлення змісту природничих курсів, що передбачає включання до обов'язкової навчальної дисципліни "Основи природознавства" сучасних знань відповідно до розвитку природничих наук; розробку вибірових курсів природничого змісту відповідно до вимог замовників освітнього процесу, суспільства (наприклад, "Природа рідного краю", "Природа материків і океанів", "Теорія і методика екологічної освіти", "Теоретичні основи вивчення об'єктів неживої природи в початковій школі" тощо);
- використання в навчальному процесі технологій, форм і методів навчання, які спрямовані на розвиток творчої особистості студента (інтерактивних методів навчання, цифрових технологій, технологій розвитку креативного мислення, STEM-технологій тощо) [5, с. 130].

Ефективність природничої підготовки здобувачів вищої освіти спеціальностей "Початкова освіта" і "Дошкільна освіта" потребує реалізації таких умов: спрямованості освітнього процесу ЗВО на розвиток ціннісних орієнтацій та пізнавальних здібностей майбутніх фахівців; створення емоційно-позитивної атмосфери на заняттях, комфортних умов спілкування і навчання, за яких студенти могли б розкрити свої можливості; залучення студентів до розв'язання

практичних завдань, дослідницької роботи [3, с. 195]; удосконалення самостійної діяльності студентів, покликаної сформулювати в них готовність до самоосвіти, самовдосконалення.

Отже, удосконалення природничої підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти і учителів початкових класів полягає в оновленні змісту як обов'язкових дисциплін так і вибіркового курсів, використанні сучасних технологій, форм і методів навчання та забезпеченні умов ефективного навчання.

Список використаних джерел

1. Дячук П.В., Перфільєва Л.П., Бабенко Л. Використання європейської педагогічної технології для розвитку критичного мислення студентів при викладанні предмету "Природознавство". URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/ukr-turkmen_visnuk/2018_1/42.pdf
2. Засєкіна Т. М. Інтеграція в шкільній природничій освіті: теорія і практика: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2020. 400 с.
3. Пинзеник О. М. Удосконалення підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до здійснення еколого-природничої освіти в умовах реформування. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020 р., № 70, Т. 3. С. 191-196.
4. Стахова І., Казьмірчук Н., Франчук Н. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до природничо-екологічної освіти учнів. *Інновації в дошкільній і початковій освіті*. 2024. №1, С. 69-76.
5. Тимофєєва І. Сучасні підходи формування природничо-наукової предметної компетентності майбутніх учителів початкових класів. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи*: збірник тез доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (10 квітня 2020 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко. Запоріжжя : АА ТанDEM, 2020. С. 128-131.

